

JAARLIJKS CONGRES – ANGST BIJ KINDEREN EN JONGVOLWASSENEN – 4^E EDITIE

6 februari 2020
Jaarbeurs, Utrecht

Het jaarlijks congres over angst bij kinderen en jongvolwassenen vindt dit keer plaats in Utrecht.

Angst is gezond. Het is tenslotte wat ons in leven houdt in gevaarlijke situaties. Maar wanneer kinderen of jongvolwassenen onnodig, te vaak, te lang en / of te intens bang zijn, dan gaat angst belemmerend werken.

Onzekerheid, faalangst en piekeren zijn voorbeelden van problemen die we bij veel (jonge) mensen tegen komen. Maar waar komt dat vandaan en wat kun je ermee als professional in de hulpverlening, begeleiding of onderwijs? Welke rol spelen ouders? Wat gebeurt er in de hersenen bij angst en hoe houd je daar rekening mee? En hoe pas je de behandeling of begeleiding aan wanneer iemand met angstproblemen ook een licht verstandelijke beperking heeft? Hoe ga je om met angst die zijn oorzaak vindt in een traumatische gebeurtenis?

Deze en andere praktisch relevante vragen staan centraal op dit geaccrediteerde, jaarlijkse congres.

Doelgroep

Het congres over angst bij kinderen en jongvolwassenen is gericht op hbo- en academisch opgeleide professionals die in hun werk met deze problematiek te maken krijgen.

Leerdoelen

- Wat we over angst weten uit recent wetenschappelijk onderzoek en wat je daarmee kunt in de praktijk;
- Brein(functioneren) en angst;
- De rol van ouders in angstproblematiek bij kinderen;
- Signalering en herkenning van angst bij jongeren met een LVB;
- Preventieve en curatieve methoden in het omgaan met perfectionistische - angstige jongeren;
- Intensieve thuisbehandeling van angst bij jongeren met een LVB;
- De dynamiek van angst na psychotrauma en de koppeling naar behandelperspectieven.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee

10.00 uur Opening door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 uur Prof. Dr. Peter Muris [Universiteit Maastricht] - De wetenschappelijke benadering van angst

11.00 uur Dr. Fabiënne Naber [Erasmus Universiteit Rotterdam] - Brein en angst

11.45 uur Pauze

12.15 uur Prof. Dr. Jan Derksen [Radboud Universiteit Nijmegen] - Angst en de rol van ouders

13.00 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessieronde 1

Deelsessie 1A Dr. Addy Pruijssers [PPC Zaanstad] - Angst en LVB

Deelsessie 1B Drs. Ard Nieuwenbroek [Orthohulp] - Perfectionistische- en angstige jongeren

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessieronde 2

Deelsessie 2A Drs. Inge van der Heijden [Karakter Kinder- en Jeugdpsychiatrie] - Intensieve thuisbehandeling van angst bij LVB

Deelsessie 2B Drs. Caroline Dierkx en Drs. Miriam Pijpers [Praktijk073] - Angst na psychotrauma

16.30 uur Afsluiting

17.00 uur Einde

Sprekers en hun bijdrage

Prof. Dr. Peter Muris

Bijdrage: Angst en behandeling

Peter is werkzaam als hoogleraar bij de faculteit Psychologie en Neurowetenschappen van de Universiteit Maastricht. Daarnaast is hij actief als GZ-psycholoog en cognitief-gedragstherapeut bij Virenze Maastricht.

Wat is de wetenschappelijke benadering van angst(stoornissen) en wat zijn effectieve behandelperspectieven? Deze invalshoek staat centraal in de inleidende presentatie onder leiding van Peter Muris.

Dr. Fabiënne Naber

Bijdrage: Brein en angst

Fabiënne is van huis uit biologe en doet als Universitair Hoofddocent aan de Erasmus Universiteit Rotterdam onderzoek naar de relatie tussen neurologie, gedrag en begeleiding bij mensen met een autismespectrumstoornis.

Angst kent niet alleen een direct lichamelijk effect, maar geeft vooral ook een psychische reactie, wat weer effect heeft op het sociaal functioneren. Wat gebeurt er in het brein tijdens angstige momenten en welke kennis is van belang om hier adequaat mee om te gaan?

Prof. Dr. Jan Derksen

Bijdrage: De rol van ouders

Jan is hoogleraar Klinische psychologie en praktiserend klinisch psycholoog aan de Vrije Universiteit Brussel en de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij ijkte en valideerde veel psychologische tests zoals een test voor emotionele intelligentie, maar ook de MMPI-2 en

MMPI-RF. Zijn specialismen zijn psychologische diagnostiek, psychodynamische psychotherapie, test voor emotionele intelligentie en cognitieve intelligentie. Hij publiceerde een veertigtal boeken waaronder recentelijk een boek ter preventie van psychische aandoeningen.

Angstklachten en angststoornissen komen bij kinderen veel voor, veel meer dan bijvoorbeeld depressies. Angstklachten bij kinderen tonen zich niet op gelijke wijze als bij volwassenen het geval is. Afhankelijk van de leeftijd komen angstklachten bijvoorbeeld als lichamelijke klachten tot expressie. Denk hierbij aan een kind dat klaagt over buikpijn.

School-fobische klachten komen eveneens veel voor.

In deze bijdrage wordt ingaan op de diversiteit waarin angstklachten zich presenteren en op de manier waarop ouders hiermee kunnen omgaan. De professional die met ouders en kinderen werkt ontvangt relevante theoretische uitleg over angst, gevolgd door praktische strategieën waarmee ouder en kind geholpen kunnen worden.

Dr. Addy Pruijssers

Bijdrage: Angst en LVB

Addy is opgeleid tot GZ-psycholoog en is gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van angst en gedragsproblematiek bij mensen met verstandelijke beperkingen. Zij werkt momenteel in het PPC Zaanstad in de rol van GZ-psycholoog en behandelcoördinator.

Wat is bekend over signalering, herkenning en behandeling van angst bij jongeren met een licht verstandelijke beperking? Dit vormt de rode draad van deze praktijkgerichte deelsessie onder leiding van Addy. Naast het benoemen van valkuilen zal ook worden ingegaan op wat je zoal zo kunt doen in de rol van professional.

Drs. Ard Nieuwenbroek

Bijdrage: Perfectionistische jongeren

Ard is contextueel therapeut, communicatietrainer en een praktijkman 'pur sang'. Hij heeft ruime expertise op het gebied van activeren van de (vaak verborgen) kracht in mensen. Daarnaast is Ard auteur en heeft inmiddels 25 boeken op zijn naam staan, die veelal over het onderwerp faalangst gaan.

Perfectionisme heeft onder jongeren de laatste decennia ziekelijke vormen aangenomen. Perfectionistische jongeren zijn vaak onzichtbaar omdat zij zichzelf zo sterk onder druk zetten, dat dwang- of angststoornissen het gevolg kunnen zijn. In deze deelsessie wordt ingegaan op de eigenlijke bronnen van perfectionisme onder jongeren en hoe deze te herkennen en te begeleiden.

Drs. Inge van der Heijden

Bijdrage: Intensieve thuisbehandeling van angst bij LVB

Inge is werkzaam bij Karakter in de functie van kinder- en jeugdpsychiater op de BOPZ-crisisafdeling. Zij was betrokken bij de verdere ambulantisering van de intensieve hulp voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking en psychiatrische problemen. Angstproblemen komen veel voor bij kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB). Wanneer poliklinische behandeling niet voldoet, kan gestart worden met Intensive Home Treatment (IHT). Het kind wordt gezien als onderdeel van zijn gezin en in bredere zin van zijn systeem (familie, school, sociaal netwerk). Dat betekent dat zorg voor en behandeling van een kind onlosmakelijk verbonden is met die van het gezin en het netwerk. Hierbij is het uitgangspunt om binnen de behandeling zoveel mogelijk aan te sluiten bij de

behoefden van het kind en zijn netwerk en het behouden van de sociale inbedding van het kind en het gezin. Tijdens deze bijdrage wordt tezamen met een gezinsbehandelaar na een korte introductie over angst en LVB ingegaan op hoe deze thuisbehandeling eruit ziet, aan de hand van praktijkvoorbeelden.

Drs. Mirjam Pijpers en Drs. Caroline Dierkx

Bijdrage: Angst na psychotrauma

Mirjam en Caroline, beiden GZ-psycholoog en trauma-therapeut (EMDR en/of CGT), hebben ruime ervaring met het behandelen van chronisch getraumatiseerde kinderen en hun (pleeg)ouders. Beiden maken deel uit van een gespecialiseerd trauma-team binnen een GGZ-instelling. Daarnaast verzorgen zij vanuit hun eigen praktijk trainingen gericht op het vergroten van de algemene kennis van trauma in de breedste zin van het woord.

Als je als kind een nare gebeurtenis meemaakt is het heel normaal om angst te voelen. Het is te verwachten dat de angst vanzelf weer minder wordt. Lastiger wordt het als de angst erger wordt of zelfs overspoelend is in het dagelijkse leven. Zogenoemde triggers maken dat de nare gebeurtenis keer op keer herbeleefd wordt. Traumaverwerking is dan een aangewezen methode om het trauma te verwerken en het stresssysteem van het kind weer in balans te krijgen. In deze presentatie gaat het over kinderen waarbij sprake is van chronisch vroegkinderlijk trauma. Deze kinderen ervaren een continue angst en verkeren in een continue staat van paraatheid. Het zijn kinderen die voortdurend getriggerd worden en een manier hebben gevonden om met deze continue angst om te gaan. De aanmeldklachten van deze kinderen zijn divers en verhullen niet zelden de onderliggende trauma's. Een traumasensitieve aanpak is nodig om het trauma te verwerken en de angsten uiteindelijk te verminderen.

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is opgeleid als sociaal-pedagogisch hulpverlener en werkte in die hoedanigheid onder meer in het sociaal-cultureel werk. Hij was gedurende 16 jaar als senior onderzoeker en docent werkzaam bij Zuyd Hogeschool, lectoraat Sociale Integratie. Guido promoveerde aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming bij vermoedens van kindermishandeling. Sinds 2006 is hij verbonden aan het Euregionaal Congresburo en het Centrum voor Educatie en Supervisie. Daarnaast is hij echtgenoot en (pleeg)vader. Ook is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het Steunpunt Mantelzorg Zuid.